

Čís. 10826.

Věci podvodně vylákané nejsou věcmi svěřenými ve smyslu § 367 obč. zák. a lze je vindikovati i proti bezelstnému nabyvateli.

(Rozh. ze dne 28. května 1931, Rv I 719/31.)

Žalobce prodal Marii B-ové jízdní kolo za 800 Kč s výhradou vlastnictví a vydal jí je, když mu zaplatila 200 Kč, ona mu předstírala, že jest rolnicí. Marie B-ová dala kolo do komise Ch-ovi, by je prodal za 800 Kč a Ch. je prodal za 800 Kč žalovanému. Žalobu o uznání vlastnictví ke kolu a o jeho vydání procesní soud první stolice zamítl, dospěv k závěru, že žalovaný nabyl kola bezelstně a úplatně od druhého důvěrníka a že tudíž nabyl ke kolu vlastnictví podle § 367 obč. zák. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: § 367 obč. zák. ustanovuje, že vlastnická žaloba nemůže býti vznesena na bezelstného držitele věci movité, dokáže-li, že věci nabytí buď ve veřejné dražbě neb od živnostníka k prodeji oprávněného nebo za plat od toho, komu ji žalobce svěřil. V souzeném případě jest tudíž řešiti otázku, zda Richard Ch., od něhož žalovaný kolo koupil, měl kolo svěřeno ve smyslu onoho zákonného ustanovení od Marie B-ové, a zda mu tato kolo mohla svěřiti. — Nejprve jest se zabývati poměrem, který vznikl prodejem kola mezi žalobcem a Marií B-ovou. Soud odvolací sdílí názor odvolatelova odpůrce, že svěřeni věci předpokládá, by vindikovaná věc přešla do držby s vůlí, a to zcela svobodnou vůlí vlastníkovou. Je zkoumati, zda se tak stalo i v souzeném případě. Rozsudkem trestního soudu byla odsouzena Marie B-ová pro podvodně vylákání kola na žalobci; poněvadž rozhodnutí této právní rozepře závisí podle názoru odvolacího soudu na důkazu a připočtení trestného činu právě zmíněného, jest soud právoplatným trestním rozsudkem, jeho obsahem podle § 268 c. ř. s. vázán. — Vzhledem k tomu osvojuje si odvolací soud právní názor odvolatelův, že se v souzeném případě svěřeni kola žalobcem Marii B-ové nestalo; žalobce totiž jen proto B-ové kolo vydal, že se mu vydávala za rolnici, jeho vůle k převodu držby kola na B-ovou nebyla svobodná, nýbrž byla ovlivněna lstivým jednáním B-ové, prokázaným trestním řízením, skončivším také jejím odsouzením pro podvod. Toto její lstivé jednání začalo hned tehdy, když vyjednávala se žalobcem o koupi a o odevzdání kola, takže již v té době byla žalobcova vůle ovlivněna — a nelze proto právem tvrditi, že žalobce, odevzdáv tehdy Marii B-ové kolo do vlastnictví, kolo to jí ve smyslu zákona svěřil. Neměla-li však B-ová kolo svěřeno, ježto je podvodně vylákala, nemohla je ani sama svěřiti Richardu Ch-ovi; správně v tom směru poukazuje odvolatel k ustanovení § 442 obč. zák., že nikdo nemůže více práva postoupiti než má sám (viz též § 1394 obč. zák.). — Kolo odevzdané B-ovou Ch-ovi k prodeji nebylo tudíž Ch-ovi svěřeno ve smyslu zákona — a nemůže proto žalovaný, který kolo od Ch-a koupil, právem dovolávati se usta-

novení § 367 obč. zák., neboť jde o případ, na který se ustanovení to nehodí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolání, opřené jen o dovolací důvod podle čís. 4 § 503 c. ř. s., není oprávněné. K rozhodnutí sporu stačí zjištění napadeného rozsudku, že Marie B-ová kolo, o které jde, na žalobci vylákala lstivým předstíráním, že je rolnice, a že toto její lstivé předstírání začalo hned tehdy, když se žalobcem vyjednávala o koupi a o odevzdání kola. Ze zjištění toho plyne, že žalobce nesvěřil B-ové kolo, neboť věci podvodně vylákané nelze pokládati za svěřené ve smyslu ustanovení § 367 obč. zák. B-ová nebyla důvěrnicí vlastníka, neboť na něm kolo podvodně vylákala, a, dala-li je do komise Ch-ovi, nestal se tento důvěrníkem vlastníka, neboť nebyl k němu v právním poměru, žalobce mu je nesvěřil a nelze o něm mluvit jako o důvěrníku důvěrníka vlastníka, ano je zjištěno, že B-ová kolo vylákala. Nejsou-li však věci podvodně vylákané svěřenými věcmi ve smyslu § 367 obč. zák., lze je vindikovati i proti bezelstnému nabyvateli, jenž se nemůže s úspěchem dovolávat obrany podle § 367 obč. zák. Zásada zde vyslovená je převládajícím míněním nauky (srovnej Ehrenzweig: »Sachenrecht«, stránka 203 a Klang: »Kommentar zum allgemeinen bürgerlichen Gesetzbuch«, sešit 30—31, stránka 81).

Čís. 10827.

Vyjevovací přísaha (§ 47 ex. ř.) nemá místa při bezvýslednosti exekuce zajišťovací.

Byla-li uhrazovací exekuce na movitosti bezvýslednou, může vymáhající věřitel žádati za složení vyjevovací přísahy již před zahájením (skončením) exekuce na nemovitosti nebo na jiná práva dlužníkov.

(Rozh. ze dne 29. května 1931, R I 81/31.)

E x e k u č n í s o u d zamítl návrh vymáhajícího věřitele, by byla uložena vyjevovací přísaha dlužníku, u něhož exekuce vedená na movitosti k zajištění peněžité pohledávky zůstala bez výsledku. D ů v o d y: Poněvadž vymáhající straně byl povolen vnucený vklad zástavního práva na nemovitosti a zabavení podílu společenského povinné strany jako věřitelky společnosti, není dosud jisto, zda vymáhající strana nedojde k uspokojení své pohledávky, pročez není tu předpokladů § 47 ex. ř. R e k u r s n í s o u d vyhověl návrhu vymáhajícího věřitele. D ů v o d y: Náзору povinné strany, že ani, když mobilární exekuce proti ní vedená neměla náležitý výsledek, nemůže jí býti uloženo složení vyjevovací přísahy proto, že má ještě podíl na společenském jmění a nemovitý majetek, z kterých vymáhající strana by mohla býti uspokojena, odporuje i doslovu § 47 ex. ř., i úmyslu zákonodárce. Vždyť ze slov